

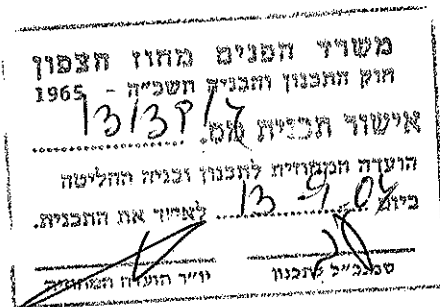
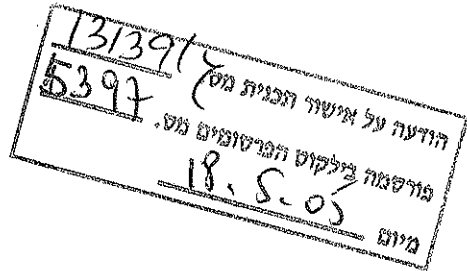
מחוז צפון

מרחב תכנון מקומי: יזרעאליים

תחום שיפוט מוניציפאלי: מוא"ז עמק יזרעאל

תכנית מפורטת מס' ג/13139

שמורת טבע, בקעת בית נטופה

מהדורה 5 : ינואר 2005 - עדכון למתן תוקף

פרק 1 - זיהוי וסיווג התכנית

1.1 שם וחלות: תכנית זו תקרא תכנית מתאר מקומית מס' ג/13139 שמורת טבע, בקעת בית נטופה, והיא תחול על השטח המותחם בקו כחול בתשריט המצורף, המהווה חלק בלתי נפרד מתכנית זו.

1.2 מטרת התכנית: שינוי ייעוד מקרקע חקלאית לשמורת טבע.
1.3 עיקרי התכנית:
1.3.1 ליעד השטח לשמורת טבע לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח 1998, ולפי חוק התכנון והבנייה התשכ"ה 1965.
1.3.2 לשמור על החי, הצומח והדומם במצבם הטבעי.
1.3.3 להבטיח כי לא יעשה כל שינוי בחלקה בזמן כלשהו שכתוצאה ממנו תפגע באופן כלשהו כניסת מי שטפונות דרך החלקה למאגר יודפת.

1.4 המקום: מחוז : צפון
נפה : יזרעאל
מועצה אזורית : עמק יזרעאל
מיקום : צמוד למאגרי המים ולמתקני מקורות בבקעת בית נטופה

1.5 נ.צ. מרכזי: מזרח : 225000 צפון : 742750

מספר גוש	חלקות בשלמות	חלקי חלקות
17637	10	9, 6

1.6 שטח התכנית: 100.28 דונם (נמדד גראפית)

- 1.7 **בעלי עניין:** בעל הקרקע: מנהל מקרקעי ישראל (מחוז הצפון)
ת.ד. 580 נצרת 17000
טל.: 04-6558211, פקס: 04-6560521
- יזמי התכנית: הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים
רח' עם ועולמו 3
ירושלים 95463
טל' 02-5005444
פקס' 02-6529232
- "מקורות" חברת המים הלאומית
תבל הירדן
רח' גלבע, נצרת עילית
טל. 04-6500500, פקס. 04-6569979
- 1.8 **עורך התכנית:** אדריכל ומתכנן ערים
דורון רוהטין רשיון מס' 24485
יעד אדריכלים מתכנני ערים ונוף בע"מ
מושב יעד, ד.נ. משגב 20155
טל. 04-9902215, פקס. 04-9909990
- 1.9 **יחס לתכניות אחרות:** תמ"א 8 : התכנית תואמת לתמ"א. ניתן על פי התמ"א ליעד שטחים לשמורות וגנים לאומיים.
- תמ"א 31 : התכנית תואמת לתמ"א. יעוד הקרקע לפי תשריט ייעודי קרקע: שטח כפרי פתוח, הגדרה עפ"י תשריט הנחיות סביבתיות: שטח לשימור משאבי מים.
- תכניות מתאר ארציות אחרות:** התכנית תואמת תכניות מתאר ארציות אחרות.
- ת.מ.מ. 2 : התכנית בהתאם לת.מ.מ. 2 שבתוקף על פי התמ"מ ניתן לשנות ייעודים לשמורות טבע.
- תכנית אב: יעוד הקרקע לפי תשריט הת.מ.מ.: קרקע חקלאית ושטח איגום.
אין.
- תכנית מתאר מקומית: אין.
- תכנית מפורטת מקומית: אין.
- בכל מקרה של סתירה בין הוראות תכנית זו להוראותיה של תכנית אחרת החלה על השטח, תכנית זו עדיפה.

- 1.10 **מסמכי התכנית:** א. תקנון בן 5 עמודים – מסמך מחייב.
תשריט בקני"מ 1:5000 - מסמך מחייב.

1.11 **תאריך הכנת התכנית:**

תאריך	
11.7.2001	הכנה
20.9.2001 לעיון רט"ג	עדכון 1
28.10.01 לדיון במקורות	עדכון 2
10.2.02 לדיון בועדה מקומית	עדכון 3
15.01.03 - להפקדה	עדכון 4
10.01.05 - למתן תוקף	עדכון 5

1.12 **הגדרות ומונחים:** משמעותם של המונחים בתכנית זו יהיה כמשמעותם בחוק התכנון והבניה.

1.13 **באור סימני התשריט:**

גבול התכנית המוצעת	-	קו כחול עבה ורציף
שטח חקלאי	-	פסים אלכסוניים ירוקים
שטח איגום קיים	-	צבוע בתכלת
שמורת טבע	-	צבוע בירוק בהיר ומשובץ בקווים אלכסוניים ירוקים
גבול גוש	-	קו אדום ומשולשים אדומים צמודים אליו
מס' גוש	-	משני צידיו לסרוגין
גבול חלקה	-	מספר בספרות אדומות
מס' חלקה	-	קו ירוק
תעלת מים	-	מספר בספרות ירוקות מוקף עיגול ירוק
גבול בריכה	-	קו תכלת מקוטע
דרך עפר	-	קו תכלת רציף
	-	קו אפור עבה

1.14 **טבלת יעודי שטחים:**

יעוד השטח	מצב קיים		מצב מוצע	
	שטח (דונם)	אחוזים	שטח (דונם)	אחוזים
אזור חקלאי	63.03	62.85	-	-
שטח איגום קיים	37.25	37.15	-	-
שמורת טבע	-	-	100.28	100.0
סה"כ	100.28	100.0	100.28	100.0

פרק 2 – רשימת התכליות ושימושים:

2.1 השטח נועד לשימור במצבו הטבעי, ללא פיתוח וללא התווית דרכים.

פרק 4 - חתימות

רשות הטבע והגנים:

587005005 ל"א א"א א"א
500500285 ל"א א"א א"א
באזור אשכול גומל

רשות הטבע והגנים
500500285 ל"א א"א א"א
ז' מלביץ

זומי התכנית:

חברת מקורות:

בעל הקרקע:

עורך התכנית:

www.parks.org.il

רשות הטבע והגנים

מחוז צפון

06 אוגוסט 2001
י"ז אב תשס"א
400.206
ד.ק. - 9

שמורת טבע בקעת בית נטופה - דברי הסבר

הקרקע האלוביאלית הכבדה והעמוקה של בקעת בית נטופה יוצרת בית גידול יחיד ומיוחד בארץ. השילוב של קרקעות ממוצא גירני ובזלת, שולי השדות שהם ברובם בעיבוד מסורתי ותעלת המוביל הארצי, יוצרים אזור עשיר במינים נדירים לא"י.

חשיבות השטח הביאה לסקירתו בפרויקט המינים הנדירים ב-1993-1994 (רת"מ, רשות שמורות הטבע והחברה להגנת הטבע, ילקוט הצמחים הנדירים, 1993).

דר' אביבה רבינוביץ מציינת את החשיבות הבוטנית של הבקעה: "בחלק המזרחי של הבקעה, עם תחילת נסיגת המים עולים ומבצבצים צמחי לוענית יריחו וורבנה שרועה, המלווים בשורה של צמחים חד-שנתיים שהקבועים ביניהם הם: נורית המלל, נורית השדה, חרדל השדה ומיאגרון און. האחרון הוא מין נדיר ביותר הדומה למצליבים תרפיים אחרים, צהובי פרחים, לבד מפירותיו הצמודים לגבעול ודומים ללב. טעימותו גבוהה והוא נאכל על ידי הצאן שמועלה על השטחים הלחים עם תחילת התייבשותם, בטרם חריש. מלווים נוספים, אופייניים לבית הגידול, הם: מרור מכחיל, מן המרכבים, אספקלריה נאה, מן הפעמוניתיים, בת חלמית שרועה, מן החלמיתיים, שיחי לשון פר איטלקית בצבעי כחול סגול, צפרנית שחומה ומיני שברק, המוסיפים גוונים כהים לפריחה. כל אלו הם צמחי מרבדים. אדמת לב העמק מכילה את החלקיקים החרסיתיים העדינים ביותר, אשר המים עומדים בהם והשקיעה איטית. כאשר דייק בזלת חוצה את העמק - נעלמת כבמטה קסם חברת לוענית יריחו ולכל רוחב אדמת פס הבזלת משתלסת חברת אירוס הביצות (רבינוביץ א', צומח בקעת בית נטופה, 1995).

אירוס הביצות הוא צמח אנדמי, נדיר ובסכנת הכחדה. בשנים האחרונות, עם עליית מפלט מי התהום, הופיע שוב במספר מקומות כמו צומת התשבי וכפר יהושע. הריכוז הגדול ביותר של אירוס הביצות מצוי בביצת נוב, בגולן, על אדמת בזלת, המוצפת בחורף ומתייבשת בהדרגה עד הקיץ. קרקע הנוצרת על בזלת עשירה בזרחן, בשונה מזו הנוצרת על סלעי משקע של חברת יהודה, והיא מגדלת חברת צמחים שונה, עשבונית יותר.

בחלקו המערבי של עמק בית נטופה בולט השלמון הסורי. צמח גבוה, אשון שגבעולו מסתעף באמצעו למספר גבעולים נושאי תפרחות תכולות. פעם היה נפוץ מאוד בשדות תבואות הקיץ ועכשיו נכנס לרשימת המינים בסכנת הכחדה, אך הוא נמצא במאות אלפיו, יחד עם שחליל שרוע, בשדות אדמות רוויות בחורף, שנזרעו באביב המאוחר. בשל ריכוזו במקום אחד, ששינוי דרסטי בו, כמו ניקוז, עלול לסכן את בית הגידול וכל אשר בו, נכלל הצמח בספר האדום של המינים הנדירים.

ריכוזם של המינים הנדירים באזור חקלאי מהווה סכנה להמשך קיומם בעיקר נוכח הסיכון של שינוי שיטות העיבוד ואיחוד שדות קטנים לשדות גדולים עם עיבוד ממוכן ומיעוט יחסי של שטחי שוליים.

השמורה המוצעת הינה החלק המערבי של בקעת בית נטופה בהרחבה מלאכותית של ערוץ נתל יפתחאל, והיא מוצפת בעת שטפונות ואחריהם. היא מהווה ייצוג זעיר של בית הגידול המיוחד של הבקעה שעתידו לוט בערפל. המים נשאבים למאגר יודפת ומותירים בראשית הקיץ מים רדודים ושלוליות המתאימות להתפתחות צמחי האדמות הכבדות. השמורה תשמש מקלט למינים נדירים אלו ותעשינה פעולות ממשקיות להשיב ולאושש את אוכלוסיותיהם בשמורה.

דר' דידי קפלן, ביולוג מחוז צפון

עתיקות מגידו, דיין חבל מגידו 19230, טל': 04-6522167, פקס': 04-6420312 E.mail: mz.zafon@nature-parks.org.il

משרד ראשי: רחי עם ועולמו 3, גבעת שאול ירושלים 95463, טל': 02-5005444, פקס': 02-6529232

(הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים)